

Informace k individuálnímu vzdělávání žáků v ZŠ

Současná legislativa umožňuje individuální vzdělávání na 1. i na 2. stupni ZŠ, a to podle §41 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) v platném znění.

O povolení individuálního vzdělávání žáka rozhoduje ředitelka školy po přijetí žáka k plnění povinné školní docházky. Zákonný zástupce vyplní žádost o povolení individuálního vzdělávání, doloží vyjádření školského poradenského zařízení a dosažené vzdělání vzdělavatele. Nejnižší dosažené vzdělání vzdělavatele musí být pro výuku žáka na 1. stupni středoškolské s maturitou a pro výuku žáka na 2. stupni vysokoškolské.

V žádosti rodič současně uvádí důvody pro individuální vzdělávání. Závažnost důvodů pro individuální vzdělávání posuzuje výhradně ředitelka školy. Nejčastější důvody jsou např. zdravotní stav žáka, časté pracovní cesty zákonných zástupců a jejich rodiny, speciální vzdělávací potřeby nebo mimořádné nadání žáka, větší časová flexibilita a efektivita vzdělávání. Dále rodič podrobně popíše prostorové a materiálně technické zabezpečení vzdělávání a podmínek ochrany zdraví individuálně vzdělávaného žáka.

Ředitelka školy provede se zákonnými zástupci žáka vstupní rozhovor, jehož cílem je informovat zákonné zástupce o podmínkách individuálního vzdělávání, o kladech a rizicích, které tato forma vzdělávání přináší, a ve kterém se seznámí s představou zákonných zástupců o průběhu vzdělávání:

- Kde bude vzdělávání probíhat
- Jak často a dlouho se budou věnovat učení
- Jak bude zajišťována výuka konkrétních předmětů a oblastí (např. výuka cizího jazyka, druhého cizího jazyka, výchovných předmětů)
- Kdo bude žáka vzdělávat, zda zákonní zástupce nebo jiní vzdělavatelé a jaké mají vzdělání
- Jak bude probíhat socializace žáka, jak často bude v kontaktu se svými vrstevníky

Pokud jsou splněny všechny zákonné podmínky, ředitelka školy vydá rozhodnutí o povolení individuálního vzdělávání. Individuálně vzdělávaný žák nemá nárok na školní stravování, má na něj nárok pouze ve dnech pobytu ve škole při přezkoušení. Individuálně vzdělávaný žák může být účastníkem činnosti školní družiny nebo školního klubu.

Průběh individuálního vzdělávání

Po dobu individuálního vzdělávání žáka za plnění podmínek odpovídá zákonný zástupce žáka. Škola poskytne pro individuální vzdělávání kompletní sadu učebnic a základní školní potřeby, které používají žáci odpovídajícího ročníku v dané škole. Ostatní výdaje spojené s individuálním vzděláváním žáka hradí zákonný zástupce.

Vzdělávání v rámci individuálního vzdělávání se realizuje podle školního vzdělávacího programu školy a ročního vzdělávacího plánu vyučovacích předmětů. Plán je závazný pro žáky i jejich vzdělavatele. Vzdělavatel volí čas věnovaný jednotlivým předmětům zejména podle schopnosti žáka zvládat učivo a podle volby forem činnosti. Důležité je věnovat se opakování a procvičování učiva.

Škola zajistí vzdělavateli metodickou podporu formou konzultací s pedagogy, konkrétní termíny konzultací jsou dojednávány průběžně. Z průběhu konzultací se pořizuje stručný záznam, který podepisuje vzdělavatel i pedagog. Ředitelka školy je pedagogy průběžně informována o průběhu individuálního vzdělávání.

Přezkoušení individuálně vzdělávaného žáka

Individuálně vzdělávaný žák koná za každé pololetí zkoušky z příslušného učiva stanoveného školním vzdělávacím programem pro daný ročník. Zkouška není komisionální, k řádnému průběhu zkoušky stačí jeden pedagog, u něžž žák zkoušku vykoná. Při zkouškách může být přítomen zákonný zástupce žáka, osoba vzdělávající žáka nebo zástupce školského poradenského zařízení. Je však nepřipustné, aby přítomná osoba bez vyzvání pedagoga jakkoliv zasahovala do průběhu zkoušky.

Formy přezkoušení

- Písemný test, písemná zkouška (např. diktát, doplňovací cvičení, slohová práce...)
- Ústní přezkoušení
- Předložení portfolia
- Předvedení praktických dovedností (např. u výchovných předmětů)
- Prezentace
- Rozhovor v cizím jazyce
- Kombinace uvedených metod

Nelze-li individuálně vzdělávaného žáka hodnotit na koci příslušného pololetí, určí ředitelka školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení pololetí. V případě, že zákonný zástupce žáka opakovaně omlouvá z termínu zkoušky, může ředitelka školy požádat o potvrzení důvodu nepřítomnosti od registrujícího lékaře pro děti a dorost, případně si vyžádat další potvrzení.

Pokud má zákonný zástupce pochybnosti o správnosti hodnocení žáka, může do 8 dnů od konání zkoušek písemně požádat ředitelku školy o přezkoušení žáka, byla-li zkoušejícím žáka ředitelka školy, krajský úřad. Pokud ředitelka školy nebo krajský úřad žádosti vyhoví, nařídí komisionální přezkoušení žáka.

Hodnocení chování individuálně vzdělávaného žáka se neprovádí. Při vyplňování vysvědčení se proto kolonka pro hodnocení chování proškrtne.

Zrušení povolení individuálního vzdělávání

Ředitelka školy zruší povolení individuálního vzdělávání, pokud získá závažnou informaci o tom, že nejsou zajištěny dostatečné podmínky ke vzdělávání, zejména podmínky materiální, personální a ochrany zdraví žáka, dále pokud zákonný zástupce neplní podmínky individuálního vzdělávání, pokud žák na konci druhého pololetí školního roku neprospěl nebo jej nelze hodnotit. Ředitelka školy zruší povolení individuálního vzdělávání rovněž na žádost zákonného zástupce žáka. Žák zůstává žákem školy, je zařazen do příslušného ročníku základní školy a musí nastoupit do běžné formy vzdělávání v den následujícím po dni, kterým bylo individuální vzdělávání zrušeno.